

Oktober 2023

Personnummer i stället för samordningsnummer till svenska barn födda utomlands

Resolutionsmottagare

Finansdepartementet
Justitiedepartementet

Problemformulering

Fram till den 1 januari 2000 fick svenska barn födda utomlands ett personnummer vid födseln. År 2000 beslutades att personnummer endast ska ges till personer som är folkbokförda i Sverige.¹ Det innebär att barn till en eller två svenska föräldrar som föds utomlands blir tilldelade ett samordningsnummer i stället för ett personnummer.

Ett samordningsnummer är en identitetsbeteckning för personer som inte är eller har varit folkbokförda i Sverige, men som ändå har behov av att ha kontakt med svenska myndigheter eller andra delar av samhället.

Det totala antalet utlandsfödda svenska barn som kvalificeras för samordningsnummer är okänt. Enligt uppgifter från Skatteverket i februari 2023 ansökte cirka 4 600 utlandsfödda barn om pass och tilldelades därmed samordningsnummer.²

Att göra denna särskillnad på svenska barn leder till praktiska svårigheter i vardagen. Ett omfattande problem är att många IT-system inom såväl offentliga som privata verksamheter, inte kan hantera samordningsnummer. Bland annat kan gruppen inte ansöka om att göra värnplikt i Sverige.³

Den växande digitaliseringen i samhället bidrar till exkludering för dessa barn och ungdomar vid besök i Sverige eller vid andra tillfällen då en svensk e-legitimation krävs. På

¹ Skatteverket, 2021. "Tilldelning och uppbyggnad". Skatteverket.se.
[<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2021.9/330246.html#h-TP-nummer-fore-ar-2000>].

² Svenskar i Världens mejlkorrespondens med Skatteverket, 9 februari 2023.

³ Svenskar i Världen, 2021. "Samordningsnummer stoppar militärtjänstgöring". Sviv.se.
[<https://www.sviv.se/blog/2021/05/samordningsnummer-stoppar-militartjanstgoring/>].

grund av att de saknar personnummer kan de inte använda sig av någon av de tre statligt godkända e-legitimationerna BankID, Freja+ och AB Svenska Pass.⁴

Sedan vilandeförklarande av samordningsnummer infördes har ytterligare problem kopplat till samordningsnumret adderats.⁵ Ett samordningsnummer är aktivt i fem år. Vid utgången av det femte kalenderåret blir samordningsnumret vilandeförklarat om inte en anmälan om förnyelse har inkommit till Skatteverket. Ansökan görs genom inställelse hos Skatteverket vilket kan vara komplicerat för utlandssvensken, alternativt i samband med passansökan hos en utlandsmyndighet.

Utifrån Skatteutskottets betänkande (2022/23:SkU4) ”Stärkt system för samordningsnummer” som riksdagen röstade igenom den 30 november 2022 ska samordningsnumren numera ha tre nivåer; styrkt identitet, sannolik identitet och osäker identitet.⁶ Betänkandet tog dock inte behoven hos svenska barn födda utomlands med svenskt medborgarskap i beaktning, och problemen kvarstår därmed.

Lösningförslag

Svenskar i Världen anser att den som har fått ett svenskt medborgarskap från födseln, oavsett om personen är född i Sverige eller utomlands, ska tilldelas ett svenskt personnummer.

För det fall samordningsnummer fortsättningsvis ska användas, trots de uppenbara brister som systemet innebär, måste samhällsfunktioner anpassas så att samordningsnummer inte blir ett hinder för den enskilde.

⁴ DIGG, Myndigheten för digital förvaltning [<https://www.elegitimation.se/skaffa-e-legitimation>]

⁵ Lag (2022:1697) om samordningsnummer, 3 kap. ”Förnyelse och vilandeförklaring” [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20221697-om-samordningsnummer_sfs-2022-1697/]

⁶ SkU4 ”Stärkt system för samordningsnummer” [<https://data.riksdagen.se/fil/AAB49A12-69C3-46E6-8151-AB5FBB93BE89>]